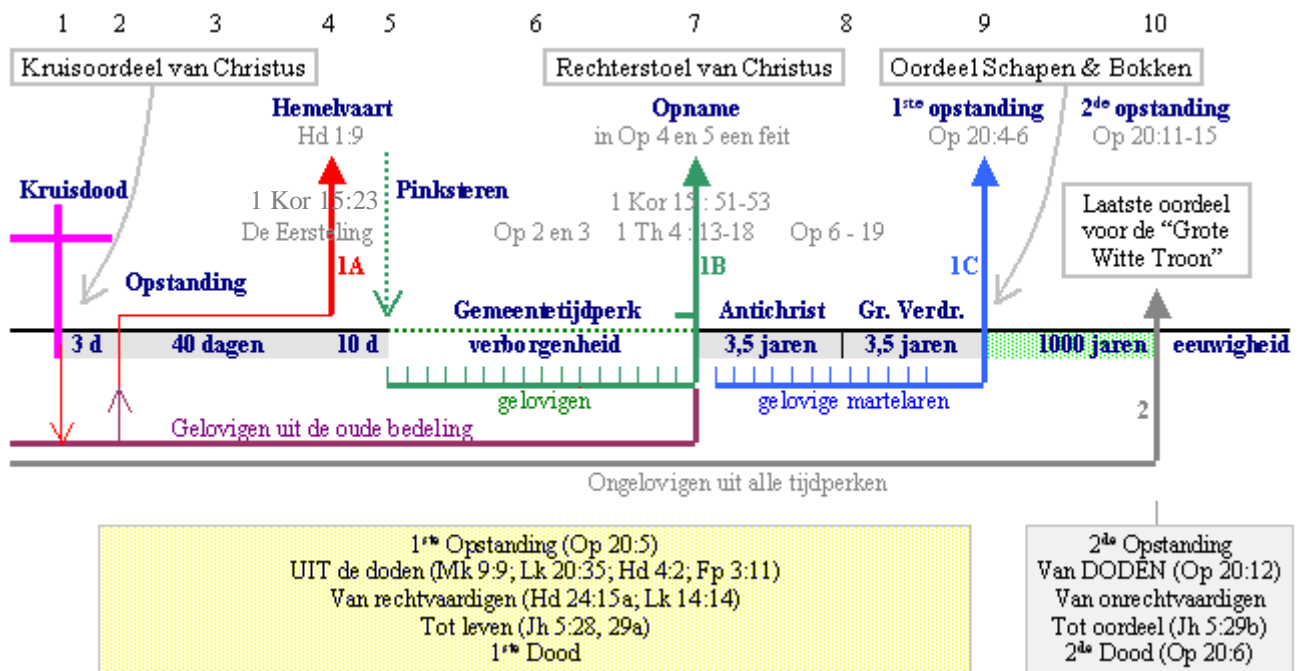

De Opstanding

Marc Verhoeven - 19 april 2003. Update 6-4-2015

De Eerste Opstanding kent 3 fasen:

- 1A:** Christus als Eersteling: 1 Korinthiërs 15:23
- 1B:** De gelovigen van alle tijdperken: 1 Korinthiërs 15:51-53; 1 Thessalonicenzen 4:13-18
- 1C:** De gelovige martelaren uit de tijd van de verdrukking: Openbaring 20:4-6. Dit is de afsluiting van de Eerste Opstanding.

De Tweede Opstanding gebeurt na de 1000 jaren:

- 2: Alle ongelovigen uit alle tijdperken

Betekenis volgens de nummering bovenaan in het schema

1. De Heer sterft aan het kruis omstreeks 30 n. Chr. Zijn lichaam wordt begraven in het graf, en zijn geest gaat naar het “goede” deel van het dodenrijk (hades) of “schoot van Abraham” (Lk 16:22) of “paradijs” (Lk 23:43) en samen met hem ook de bekeerde boosdoener (“heden”, Lk 23:43).
2. Jezus’ opstanding uit het graf en hades, op de derde dag: Mt 12:40; Mt 16:21; 17:23; 20:19; Lk 9:22; 18:33; 24:21, 46.
 Samen met eerstelingen¹ van de heiligen: Mt 27:52-53; vgl. Ex 23:16 en Lv 23:10, 11.
 Opgestaan UIT de doden: Mk 9:9-10. Hij is de Eersteling van de opstanding: 1Ko 15:20, 23.
3. De Heer werd 40 dagen gezien: Hd 1:3; 1Ko 15:6. In die tijd predikte Hij tot de “geesten” in de “phulake” of “gevangenis” (1Pt 3:18-20, → <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/Verwarring.pdf>)
4. Jezus’ hemelvaart: Mk 16:19; Lk 24:51; Hd 1:9-11.

Volgens sommigen: samen met de “gevangenen” uit het goede deel van hades (dodenrijk) of “schoot van Abraham” (Lk 16:22) of “paradijs” (Lk 23:43). Als buit/vrucht en triomf over de boze machten (Ko 2:15, vgl. Ef 6:12) worden ze nu naar de “hemel” verplaatst. Zie hiervoor: Ef 4:8 & Ps 68:19, en vgl. 2Ko 5:8 (“bij de Heer inwonen”) & Fp 1:21, 23 (“bij Christus te zijn”).²

¹ In Mt 27:52 staat: “en vele lichamen der heiligen ... werden opgewekt”, dus niet *alle* heiligen. De Schrift zegt niet wie deze heiligen waren, waarom zij verschenen of waar zij nu zijn. Daar moeten wij het bij houden. Wij moeten ons beperken tot wat wij mogen weten en niet te gaan “boven hetgeen geschreven is” (1Kor 4:6).

² Het paradijs bestond al op de kruisdag van de Heer (Lk 23:43). Werd op Jezus’ hemelvaartsdag het paradijs verplaatst van hades (dodenrijk) naar hemel (Ef 4:8) en is dat dan het “paradijs” dat Paulus zag (2Ko 12)?

Volgens anderen: samen met “gevangenen” in de *phulake*, waar de Heer tegen predikte (1Pt 3:18-20), en die nu meegenomen worden naar het hemelse paradijs, als krijgsbuit (Ko 2:15, vgl. Ef 6:12). In Ef 4:8 staat letterlijk in het Grieks “Hij leidde gevangen (*aichmaloteuo*) [de] gevangenschap (*aichmalosia*)” - KJV: “he led captivity captive” - dus niet zozeer: “Hij nam de GEVANGENIS gevangen” (HSV en SV) want *phulake* komt hier niet voor, maar veeleer “Hij voerde krijgsgevangenen mede” (NBG).³

5. Pinksteren: Lv 23:16; Jh 14:16; 16:7, 8; Hd 2.
6. Het Gemeentetijdperk. De Gemeente⁴ was in het Oude Testament een verborgenheid: Rm 16:25; Ef 3:3-6; Ko 1:24-27.
7. Opname van de Gemeente, zowel de gestorvenen als de levenden: Jh 14:1-4.
 - a. De opstanding van de gestorvenen: 1Ko 15:51-53; 1Th 4:16. Waarschijnlijk inbegrepen zijn de oudtestamentische gelovigen⁵: Js 26:19; Dn 12:2a, 13; Hb 11:39-40. Dit is tevens het eerste deel van de “eerste opstanding”. Ze is lichamenlijk: Rm 8:11.
 - b. De opname van de levenden: Mt 24:40-41; 1Th 4:17; 1Ko 15:51-53; 1Th 4:17.
8. De opstanding van de twee getuigen, tijdens de tweede helft van de 70ste jaarweek, de Grote Verdrukking: Op 11:11, 12. Dit werd niet afgebeeld in ons schema.
9. De “eerste opstanding” nu voleindigd: Op 20:4-6; zie ook Js 26:19; Dn 12:2a, 13.

Deze is tot leven: Jh 5:29. UIT de doden: Mk 9:9, 10; Hd 4:2. Van de rechtvaardigen: Hd 24:15; Lk 14:14.

Ze is lichamenlijk: Rm 8:11.

 - a. De opstanding van de heiligen die ná de Gemeente-opname en vóór de Grote Verdrukking werden omgebracht. Het zijn “de zielen onder het altaar” (Op 6:9, 11), “de zielen van hen die om het getuigenis van Jezus en om het woord van God onthoofd zijn” (20:4). Dit zijn enerzijds de omgekomen Joden die het evangelie verkondigd hebben vóór de laatste 3,5 jaar (vóór de eigenlijke Grote Verdrukking), én anderzijds hun omgekomen bekeerlingen uit de volken.
 - b. De opstanding van de heiligen uit de volken die *tijdens* de Grote Verdrukking (de laatste 3,5 jaar) werden omgebracht en die “het beest of zijn beeld niet hadden aanbeden en niet het merkteken van het beest aan hun voorhoofd en aan hun hand ontvangen hebben” (20:4; 13:15; 15:2). (De Joodse gelovigen zijn vooraf verzegeld en overleven de Grote Verdrukking).
10.
 - a. De gedaanteverandering van de heiligen uit het duizendjarig rijk, aan het einde daarvan (niet beschreven).
 - b. Tweede opstanding (naar analogie met de “eerste” opstanding), voor de “grote witte troon”: Op 20:11-15.

Ook ‘laatste oordeel’ genoemd (echter niet in de Schrift).

Bestemd voor “de overigen” van de “doden” (Op 20:5) en van de “doden” (Op 20:12).

Opstanding “der verdoemenis”: Jh 5:29 (“ten oordeel”, NBG), “van de onrechtvaardigen” (Hd 24:15), bestemd voor “de poel van vuur, de tweede dood” (Op 20:14, 15), de “hel” (Mt 10:28).

Oordeel naar werken: Op 20:12, 13.

Waar zijn de Oudtestamentische gelovigen?

³ Ook dit is gissen. Er is geen vast bewijs. We kunnen daar geen doctrine van maken.

⁴ Gemeente of Kerk: Gr. *ekklesia* - betekent ‘uitgeroepen’ (uit de wereld) - vandaar het woord *Kerk*. Ekklesia (Gemeente, Kerk) slaat op alle ware gelovigen in Christus: Zijn ‘lichaam’ (Rm 12:5; 1Ko 12:27; Ef 1:22, 23; Ko 1:18). De Gemeente bestond niet vóór pinksteren (zie mijn artikel “Israël en Gemeente”).

⁵ De oudtestamentische gelovigen behoren evenwel niet tot de Gemeente (zie mijn artikel “Israël en Gemeente”). Zij behoren waarschijnlijk tot de 24 oudsten die in de hemel gezien worden na de Opname (Op 4:1, 4). Hb 11:39-40 toont aan dat de OT-gelovigen niet eerder tot volmaaktheid konden komen dan de afwerking van de nieuwtestamentische bedeling. En verder: niet alles is ons geopenbaard zoals blijkt uit b.v. Mt 27:52 (zie voetnoot 1).

In Openbaring wordt nergens iets over de oudtestamentische gelovigen gezegd. Worden ze ook opgenomen mét de Gemeente en behoren ze bij de 24 oudsten? Ik meen van wel, maar dat wordt in Openbaring niet uitdrukkelijk gezegd.

In Dn 12:1, 2a, 13 (vgl. Js 26:19-21) zien we dat er gelovigen aan het eind van de Grote Verdrukking worden opgewekt. Als dit de algemene opstanding is van de oudtestamentische gelovigen, dan kunnen zij niet begrepen zijn in de eerder opgenomen 24 oudsten (Op 4:4). Moeten we de tekst van Dn 12:2a helemaal beperken tot de opstanding van de gelovigen die in de *eindtijd* als martelaren zijn omgekomen? Aan Daniël wordt in 12:13 gezegd dat hijzelf zou “opstaan” en dit kan moeilijk anders zijn dan de opstanding die bedoeld is in 12:2a. Dit betekent dan dat Daniël zal opstaan ná de Grote Verdrukking. De opstanding in Dn 12:2a lijkt overeen te komen met die in Op 20:4-6, maar hier in Openbaring wordt *enkel* gesproken over de martelaren die binnen de 70ste jaarweek zijn omgekomen, en dus hebben wij niet de vrijheid om hier de OT-gelovigen bij te rekenen. Het licht van de Openbaring moeten wij niet ondergeschikt maken aan de schaduwen van het Oude Testament - dat zou een grove fout zijn. De onthulling van waarheid gaat in de Bijbel van “halm naar aar en daarna het koren in de aar” (Mk 4:28). Het is een grove fout wanneer Schriftuitleggers blijven stilstaan bij de schaduwen van het Oude Testament en het volle licht van het Nieuwe Testament voorbijzien. In deze val zijn al velen getrapt. Waar komt dit concreet op neer? Ik meen dat Daniël in 12:2a de opstanding in ‘verkort perspectief’ weergeeft, namelijk het gehele opstandingsgebeuren voor Israël, namelijk zowel vóór de verdrukking (samen met de Gemeente) als ná de verdrukking (de martelaren). Daniël wist immers niets van een opstanding van gelovigen vóór de verdrukking - de Gemeente was in het Oude Testament een verborgenheid: Rm 16:25; Ef 3:3-6; Ko 1:24-27. Deze zienswijze hou ik aan.

Fijnvandraat (Babylon, Beeld & Beest, p. 340) zegt:

“Anderen nemen het begrip ‘einde’ (Dn 12:13) ruimer en menen dat de oudtestamentische heiligen vallen onder hen, die in 1Th 4:16 aangeduid worden als “de doden in Christus”. Als van Mozes gezegd wordt dat hij de smaadheid van Christus groter rijkdom geacht heeft dan de schatten van Egypte (Hb 11:26), terwijl hij Christus toch niet zo gekend heeft als wij, dan mogen de oudtestamentische gelovigen beschouwd worden als doden in Christus. Persoonlijk geef ik aan deze opvatting de voorkeur en dat te meer omdat in Op 20:4-6 enkel sprake is van de opstanding van martelaren als een sluitstuk van de eerste opstanding”.

De gelovige martelaren van de 70ste jaarweek - of ze nu uit Israël of uit de volken zijn - zullen allen worden opgewekt tot *hemels* leven. *Alle* gestorven gelovigen zullen opgewekt worden tot hemels leven.

Ook de oudtestamentische heiligen zullen opstaan tot *hemels* leven. Zie het antwoord van de Heer aan de Sadduceeën, die niet geloofden in opstanding, noch engelen:

“Maar die waardig zullen geacht zijn die eeuw te verwerven en de opstanding uit de doden, zullen noch trouwen, noch ten huwelijk uitgegeven worden; Want zij kunnen niet meer sterven, want zij zijn de engelen gelijk; en zij zijn kinderen Gods, omdat zij kinderen der opstanding zijn” (Lk 20:35-36).

Zij behoren blijkbaar tot de 24 oudsten, waarbij 24 een voorstelling kan zijn van de 12 apostelen en 12 stammen van Israël. Deze oudsten zijn een voorstelling van allen die verheerlijkt werden vóór de oordelen die in Op 6 beginnen, en zij zullen opstaan om samen met Christus als priesters-koningen regeren in het Vrederijk. Elke opstanding is hemels!

Hb 11:39-40 toont verder aan dat de OT-gelovigen niet eerder tot volmaaktheid konden komen dan de afwerking van de nieuwtestamentische bedeling, én dat zij zonder de Gemeente niet konden volmaakt worden:

“En deze allen [allen die genoemd worden in Hb 11: de OT-gelovigen], hebbende door het geloof getuigenis gehad, hebben de belofte niet verkregen; Alzo God wat beters over ons voorzien had, opdat zij zonder ons niet zouden volmaakt worden”.

Ook de oudtestamentische gelovigen hebben hun hoop gesteld op de Messias, want Abraham en Mozes hebben de dag van Christus gezien en zich daarin verheugd (Jh 8:56; Hb 11:26). Hb 11:39-40 wijst er volgens mij op dat de oudtestamentische gelovigen niet eerder maar wel samen met de Ge-

meente tot volmaaktheid zullen komen, namelijk ten tijde van de opname, “in een punt des tijds ... en de doden zullen onverderfelijk opgewekt worden, en wij [de levenden] zullen veranderd worden” (1Ko 15:51-53) “en die in Christus ontslapen zijn [waaronder ook de OT-gelovigen] zullen eerst opstaan”.

Overzicht van alle soorten of fasen van opstanding:

I. De eerste opstanding (20:4-6), ten leven (Jh 5:29), van de rechtvaardigen (Hd 24:15):

Vóór het Gemeentetijdperk:

1. Christus, als eersteling van hen die ontslapen zijn (1Ko 15:20, 23).
2. De eerstelingen van de gelovigen (Mt 27:52, 53; vgl. Ex 23:16 en Lv 23:10, 11).

Vóór “het uur der verzoeking” (3:10):

3. De opname van ook de lichamen van de ontslapenen in Christus: de Gemeente (1Th 4:16) en waarschijnlijk ook de OT-gelovigen.
4. De opname van de levenden van de Gemeente (Mt 24:40, 41; 1Th 4:17).

Tijdens de Grote Verdrukking:

5. De opstanding van de “twee getuigen” tijdens de Grote Verdrukking (Op 11:11, 12).

Na de Grote Verdrukking:

6. De opstanding van de heiligen die ná de Gemeente-opname en vóór de Grote Verdrukking werden omgebracht. Het zijn “de zielen onder het altaar” (Op 6:9), “de zielen van hen die om het getuigenis van Jezus en om het woord van God onthoofd zijn” (20:4). Zij hebben het evangelie verkondigd vóór de laatste 3,5 jaar (vóór de eigenlijke Grote Verdrukking). Dit zijn zowel Joden als niet-Joden.
7. De opstanding van de heiligen die tijdens de Grote Verdrukking (de laatste 3,5 jaar) werden omgebracht (Op 6:11; vgl. 6:9) en die “het beest of zijn beeld niet hadden aanbeden en niet het merkteken van het beest aan hun voorhoofd en aan hun hand ontvangen hebben” (20:4; 13:15; 15:2). Dit zijn enkel niet-Joden: de Joden zijn verzegeld vóór de Grote Verdrukking.

Ná de duizend jaar:

8. De gedaanteverandering van de heiligen uit het duizendjarig rijk, aan het einde daarvan (niet beschreven).

II. De tweede opstanding (20:11-15), ten oordeel (Jh 5:29), van onrechtvaardigen (Hd 24:15); na de 1000 jaar.

Zoals we in dit overzicht zien, moeten we twee soorten opstanding onderscheiden: de eerste opstanding (20:5-6), vóór de 1000 jaar, en naar analogie daarvan nog een tweede opstanding die echter ná de 1000 jaar plaatsvindt.

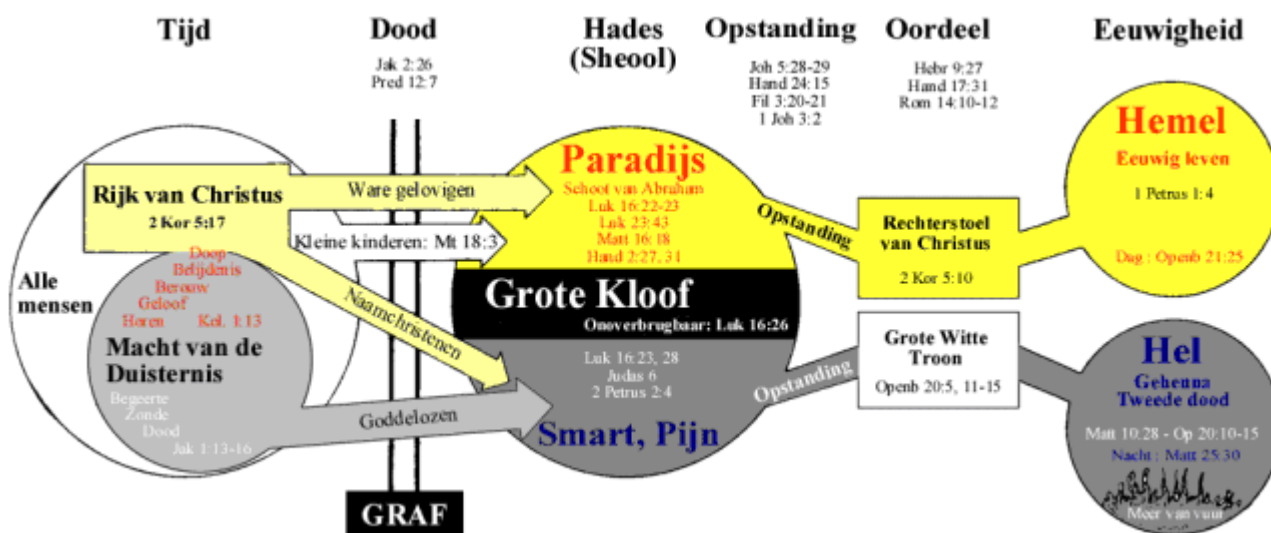
De eerste opstanding is een opstanding **UIT** de doden (Mk 9:9). Dit betekent dat sommigen in het dodenrijk zullen blijven terwijl anderen zullen opstaan. Dit was zo het geval met de Heer Jezus, en zal met de opname van de Gemeente ook het geval zijn. “Of ik enigszins moge komen tot de wederopstanding der doden”, schrijft Paulus (Fp 3:11; vgl. Lk 20:35; Hd 4:2). Dit is de opstanding van de “rechtvaardigen” (Lk 14:14; Hd 24:15), of “van het leven” (Jh 5:28, 29). De tweede opstanding is die **VAN** de doden. Dit betekent de opstanding van *allen* die in het dodenrijk achtergebleven zijn. Het zijn zij die in hun zonden zijn gestorven, die van de “onrechtvaardigen” (Hd 24:15), en “ten oordeel” (*kriseós*, Jh 5:29).

Die eerste opstanding is evenwel opgedeeld in verschillende fasen. Zij begint met de opstanding van Christus en eindigt met de opstanding van de martelaren uit de Grote Verdrukking. Daarna maken we een sprong van 1000 jaar: “Maar de overigen der doden werden niet weer levend, totdat de dui-

zend jaren geëindigd waren. Deze is de eerste opstanding” (20:5). Uit de samenhang blijkt onmiskenbaar dat deze laatsten slechts ongelovig gestorven kunnen zijn. Uit 20:6 volgt dat degenen die bij de tweede opstanding worden opgewekt, níét “zalig en heilig” zijn, maar vervallen aan de “tweede dood”. De ongelovige doden worden na de 1000 jaar weer levend en met een lichaam opgewekt, en zullen na het oordeel in 20:11-15 naar de “hel” (Mt 20:28) gaan, de “tweede dood” (20:6, 14). De eerste dood is lichamelijk en tijdelijk; de tweede dood is geestelijk en is een eeuwige verwijdering van het aangezicht van God (2Th 1:9; Mt 10:28).

Dood en leven zijn dus betrekkelijke termen. Van de gelovigen wordt zelfs ná hun lichamelijke dood gezegd dat zij “leven”; God is immers een God van “levenden” (Mt 22:32; Lk 20:38). Bij de dood van Lazarus zei Jezus tegen Martha: “Ik ben de Opstanding en het Leven; die in Mij gelooft zal leven, al ware hij ook gestorven, en een ieder, die leeft, en in Mij gelooft, zal niet sterven in eeuwigheid” (Jh 11:25-26). In zijn rede tot de Joden zei de Heer ook: “Zo iemand Mijn woord zal bewaard hebben, die zal de dood niet zien in eeuwigheid” (Jh 8:51). Zo iemand “is uit de dood overgegaan in het leven” (Jh 5:24). Johannes zegt het ook zo: “Wij weten, dat wij *overgegaan zijn* uit de dood in het leven” (1 Jh 3:14). Anderzijds zijn ongelovigen reeds vóór hun lichamelijke dood reeds “doden” (Ef 2:1; Ko 2:13) en zelfs nog ná hun opstanding (Op 20:12).

Schema:

Grotere versie hier: <http://www.verhoevenmarc.be/Lk16.GIF>